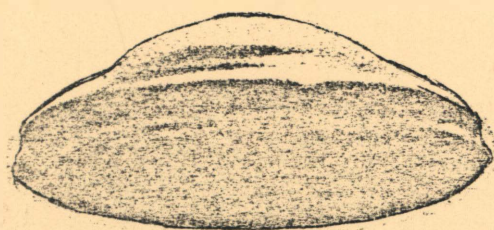

4/81

Δ R G U J

19

81

GÄVLEBORGS . UFO . FÖRENING .

NR.

4

REDAKTIONELLT

Argus nr. 4
Argång 5.1981.

Argus är en medlemstidning för UFO-GÄVLEBORG som är medlem i riksorganisationen UFO-SVERIGE.

Argus utkommer med 4 nr. per år och ingår i medlemsavgiften.

ANSVARIG UTGIVARE

Styrelsen:
Ordf.Roland
Östlund
V.Ordf.
Thomas Dahl
Skr.
Kassör.B-O
Bratter

ADRESS:
GÄVLEBORGS
UFO FÖRENING
BOX 282
801 04 GÄVLE
1.

TEL.026/127224
Eller: 142458
Eller: 275920

MEDLEMSKAP:
Fam.+ enskild
medl.75:-/år
Militär,Pension.
och skolungdom
under 18 år 40:-
år

Medlemsavgiften
insättes på
postgiro nr.
21 45 89 - 4

Nu är snart det gangna året 1981 förbi, och skall man blicka tillbaka på de aktiviteter som vi har haft för allmänheten under året, så måste man vara nöjd. Den vandringsutställning som vi ordnade på olika orter i hälsingland har gått mycket bra.

Många nya kontakter har föreningen fått, dessutom har föreningen figurerat i de olika lokaltidningarna i länet.

En del av dessa klipp kommer vi att ta in i detta nummer.

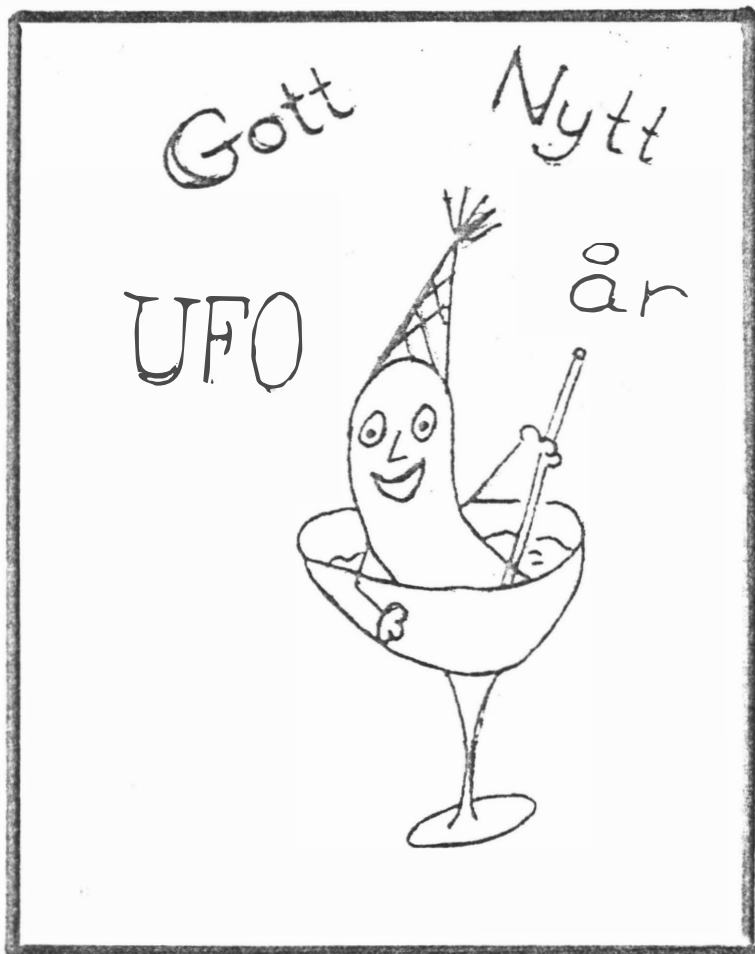
Sundsvall hade en planeringskonferans som vi även deltog i, det framtida samarbetet mellan de nordiska länderna kommer under en snar tid att, som jag hoppas, att tas upp snart.

Föreningens medlemsantal växer stadigt, vi är nu 45 st i skrivande stund och innan året är slut tillkommer det säkert nya till.

Till sist vill jag önska alla våra medlemmar ett riktigt god jul och ett gott nytt år.

"REDAKTIONEN"

Här representerad av
Ordförande
ROLAND ÖSTLUND.

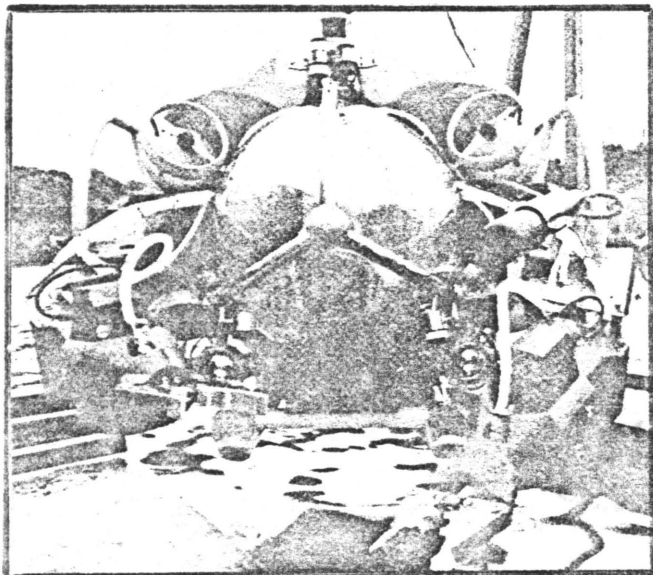
GULD UR HAVSDJUPEN TACK VARE NY TEKNIK

Strålkastarljuset skär som en kniv genom beckmörkret, med största försiktighet glider dykaren närmare in mot det väldiga farttygsvraket. De tjocka pansarplåtarna, som träffats av torpeden, har vridits ihop till ett livsfarligt virrvarr med knivskarpa kanter!

Förr jagade upptäcktsresande och lycksökare försvunna skatter i Afrikas och Sydamerikas iare. I dag är det skatterna på havets botten som driver folk att riskera livet i våghalsiga djuphavsexpeditioner. Tack vare den moder-

na tekniken har fartyg, som man trott vara förlorade för evigt, blivit tillgängliga för dykare i rymddräktsliknande dykardräkter eller små miniubåtar. Ett av de mest aktuella målen för skattjägarnas ansträngningar är den brittiska kryssaren Edinburgh som ligger på 270 m djup i Barents hav mellan Spetsbergen och Nordnorge.

Och det är inte att undra på. För inne i vraket ligger 6 ton guld, värt över 500 miljoner kronor! Edinburgh sänktes av en tysk jagare i maj 1942, och guldets ombord var en betalning från Sovjetunionen till USA för amerikansk krigsmateriel.

ovan undervattensmonstret Mantis för riktigt stora djup.

AVANCERAD MINIATYRUBÅT

Trots att djupet, 270 m, inte är oöverstigligt stort blir bärgningen av guldets på Edinburgh ändå ett mycket riskabelt företag. I kampen mot kylan, mörkret och strömmarna i ishavet måste bärgningsföretaget satsa på den yppersta dykningsmateriel som står att uppbringa.

Här hör den brittiska pansardräkten "Wasp" i vilken en dykare kan gå ner till 610 m! Wasp har bara avlägsna likheter med den gamla hederliga dykardräkten, som tungdykarna använt sedan början av 1900-talet. Den liknar mer ett mekaniskt monster i en science fictionfilm. Och egentligen är det kanske inte heller riktigt rätt att kalla Wasp för en dykardräkt, det handlar snarare om en liten, otroligt avancerad miniatyrubåt för 1 man.

Dykaren i Wasp kan glida fram genom vattnet med hjälp av 4 propellrar, som sitter fast på farkostens rygg, han kan ta sig in i sjunkna skepp eller laga trasiga oljeborrtror genom att använda de två griphandlar, som sitter längst ut på de ledande armarna.

Wasp är eldriven och får sin kraft via en lång navelsträng från ett följefartyg uppe vid ytan.

Dykaren inne i Wasp styr farkosten genom att trampa på ett par pedaler i dräktens botten, ungefär som man kör en bil. Wasp kan också fås att hänga fullständigt orörlig nere i vattnet, även om strömmen är så stark som en knop. Alla aktiviteter på havets botten innebär stora risker, och för att ge Wasp så stora säkerhetsmarginaler som möjligt har man försett farkosten med ett unikt räddningssystem.

Om Wasp skulle fastna i något vrak, räcker syreförrådet i fyra dygn, har räddningen inte kommit under den tiden, kan dykarpiloten spränga bort propellrarna och all yttre utrustning och flyta upp till ytan som en kork!

Wasp har en kusin, ett annat undervattensmonster som heter "Mantis" och som också den är byggd av brittiska mariningenjörer.

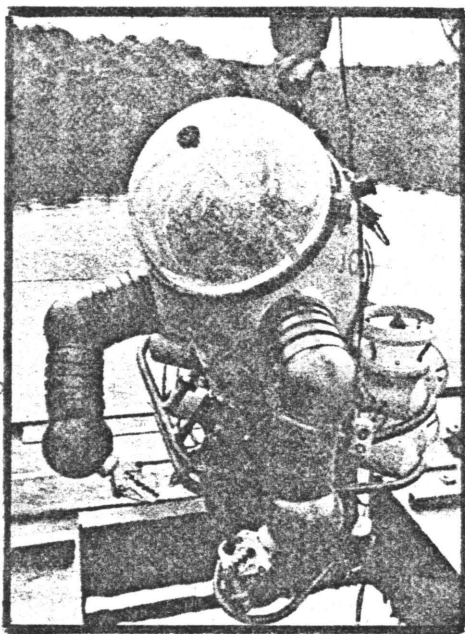
I Mantis ligger dykaren på mage inne i farkosten och styr med hjälp av en instrumentbräda i fören.

Mantis kan gå ner till 700 m, har sex propellrar och två fjärrstyrda gripklor. Liksom Wasp har också Mantis en lång navelsträng upp till ett följefartyg vid ytan, den här något mer avancerade enmansubåten kostar 2,5 miljoner kronor!

För bara tio år sedan betraktades farkoster av den här typen som utopiska fantasier, men den tekniska utvecklingen då det gäller djuphavsdykning har gått snabbare än någon kunnat drömma om.

Och det är inte bara det röda guldets, isjukna fartyg, och det svarta guldets, oljan under havsbotten, som lockar. Havets botten är en okänd värld, som vetenskapsmännen har ett brinnande intresse av att få lära sig mera om. Vi är vana vid att se astronauter på månen och i rymden men vi tänker inte på att det också finns en "inre rymd" de okända havsdjupen på jorden.

I århundraden har havet ruvat på sina hemligheter skeppsvrak, sjunkna städer och okända djurarter. Men nu kan människan äntligen tränga ner i mörkret och lära sig mer om sitt förflutna och om naturens sällsamheter, tack vare de brittiska enmansfarkosterna Wasp och Mantis.

Dykaren ser ut som en rymdman

Saxons

10-16/8 1981

Om de brittiska forskarna exempelvis vill undersöka en njure, sänds radiosignalerna in mot njuren på olika frekvenser. Från de atomer, av vilka njuren är uppbyggd, återsänds de sedan tillbaka ut till TMR-apparaturen.

På en dataskärm eller en skrivare kan nu forskarna direkt avläsa njurens kondition och jämföra den med bilden från en frisk njure.

En av de stora fördelarna med TMR-maskinen är att man kan koncentrera sig på det organ i kroppen som man vill undersöka. Maskinen kan ställas in så att den bortser från ikringliggande vävnader.

En annan fördel är att den arbetar fullständigt smärtfritt. Radiovågorna är dessutom inte farliga för kroppen, i motsats till de starkare och mer riskabla röntgenstrålarna.

TMR-maskinen ger forskarna möjligheter att tränga in på fält där man tidigare haft mycket svårt att utföra noggranna undersökningar. Ett exempel är att kartlägga skador i hjärnan och kroppen, som orsakats av hjärtattacker eller hjärnblödningar.

Nu ger sig de brittiska forskarna i Oxford i kast med nästa stora uppgift: Att bygga en stor TMR-maskin som kan undersöka hela människokroppen på en gång!

En sådan här stor TMR-maskin skulle bli av stort värde för alla kliniker som exempelvis sysslar med njur eller hjärttransplantationer.

Med hjälp av TMR-maskinens ofarliga radiostrålar kan man timme för timme följa läkningsprocessen inne i kroppen och få förvarningar om eventuella kriser.

Mycket talat för att TMR-maskinerna kommer att innebära slutet, eller i alla fall början till slutet, för de röntgenapparater vi måste dras med i dag.

Twistefrågor, som mammografins vara eller inte vara, kommer att lösa sig själva. Dagens sjukhus är nedlusade av tekniska hjälpmedel - på gott och ont. Den brittiska TMR-maskinen betraktas av många som en världssensation, och om den håller vad den lovar kommer den säkert att betyda ökad trygghet och bättre hälsa för stora grupper människor!

SAKONS 3-9 1981.

Soldrivna etervågor

USA:s första soldrivna radiostation i Ohio fungerar bättre än man vågat hoppas. Enligt beräkningarna skulle de 33 600 solcellerna klara 80-85 procent av energiförsörjningen, men efter åtta månaders drift visar det sig att solen räcker till över 90 procent.

Bakom det här projektet står amerikanska energidepartementet, Massachusetts Institute of Technology (MIT) och batteriföretaget Exide. Kapaciteten

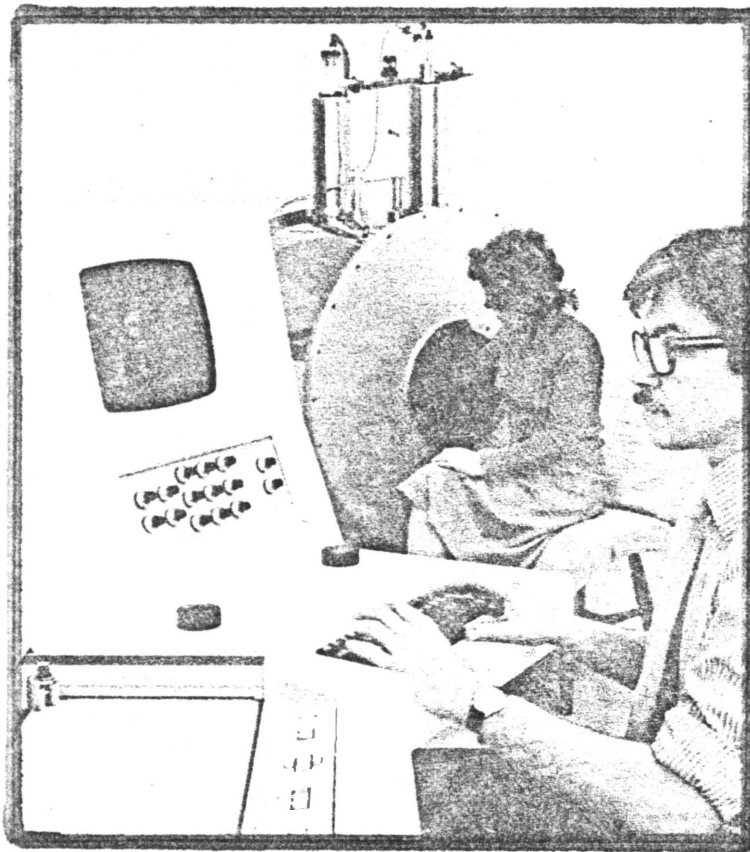
hos solcellerna uppgår till max 15 000 W, vilket ger en "reserv" som lagras i en typ av blybatterier som kallas UD-466. Systemet består av 60 battericeller, som tillsammans klarar ca 40 kWh (motsvarande 310 Ah).

Det kan tilläggas att batterierna väger totalt 2 ton och förvaras i ett specialventilerat betongrum - vars fläktar och säkerhetssystem givetvis också drivs av solen.

RADIOVÅGORNA SOM ERSÄTTER RÖNTGEN OCH BLODPROV

VISST HAR VI
SETT MASKINEN
TIDIGARE
-ISCIENCE
FICTION FILM-
ER.

MEN NU FINNS
DEN I VERKLIG-
HETEN....

TACK VARE DEN NYA TEKNIKEN SLIPPER VI
SMART SMÄRTSAMMA UNDERSÖKNINGAR.

Alla läkare har drömt om den. Maskinen som skulle betyda slutet för blodprover, slangar in i kroppen och andra smärtsamma undersökningar. I science fictionfilmerna har den funnits med länge. Hjälten eller hjältinnan kliver in i en behållare, och alla hans eller hennes sjukdomar avslöjas på en TV-skärm. Nu är maskinen här! Den finns i England och bygger på den s k TMR-tekniken (Topical Magnetic Resonance, på svenska Lokal Magnetisk Resonans). TMR-maskinen arbetar med vanliga ofarliga radiosignaler för att undersöka hur det står till inne i människokroppen. Alla atomer absorberar (suger upp) radiovågor i frekvenser, som varierar från atom till atom. Atomerna ger sedan ifrån sig en del av den uppfångade energin, genom att själva sända ut knappt mätbara radiosignaler. Det här är nyckeln till TMR-maskinens funktion. Den kan utforska hälsotillståndet inne i kroppen genom att först sända radiosignaler mot olika organ och sedan registrera de svaga radiovågor, som strömmar tillbaka från atomerna inne i det undersökta organet. TMR-maskinerna är byggda i Oxford i England. Ännu så länge finns det bara två stycken i hela världen, men en tredje maskin är under produktion för USA:s räkning. Den här första generationen av TMR-maskiner har dessutom den begränsningen att man inte kan undersöka hela människokroppen på en gång i den. Man måste ta en del av kroppen i taget, t ex en arm eller ett ben. Eller man kan rikta in maskinen mot ett enskilt organ, som en njure. Till utseendet påminner TMR-maskinen närmast om en stor tunna med ett runt tomrum i mitten. Inne i tunnan finns en stor cirkelrund, superledande magnet, med vars hjälp maskinen skapar ett oerhört starkt magnetiskt fält runt det organ som skall undersökas.

Det är inte bara förbundsarken som avhandlas i Dänikens nya bok. På Malta pekar han på mer påtagliga företeelser som kilometer-långa spårnät och trettiotalet stentempel från yngre stenåldern. Somliga av dem med tre våningar under markytan. Bland mycket annat får likaså ruiner i Mexico och Zimbabwe sina beskrivningar och i författarens djärva spekulationer får allt sina överraskande förklaringar. Oberoende av om man är "Dänikentroende" eller inte, utgör hans böcker en roande läsning. De är rappt skrivna, bra översatta och därtill försedda med ett rikt bildmaterial. "Det förgångnas profet" är inget undantag härvidlag, detta i synnerhet som Däniken den här gången ransonerat det vanliga klanket på den oförstående vetenskapen till ett minimum.

BESÖKARE FRÅN RYMDEN?

Då och då berättar små notiser i dagspressen om bisarra himlafenomen. Det kan röra sig om lysande klot som förföljt flygplan eller rusat fram över något område. Många rycker väl på axlarna åt sådana uppgifter och tänker på den tefatshysteri som bröt ut över världen i början av 1950-talet. I dess spår följde ju också en våg av litteratur kring dessa UFOs. Här förekom en del fantasifulla böcker skrivna i spekulations-syfte och andra författade av tefatsromantiker. I USA började man 1974 att mera systematiskt registrera och undersöka de inkomna tefatsrapporterna och något år senare tillsattes den flygvapenkommission som benämndes Project Blue Book. Till denna knöts dr J Allen Hynek som astronomisk expert. Numera är Hynek universitetsprofessor i astronomi och vetenskaplig ledare för det privata "Center for UFO Studies". Flygvapenkommissionens verksamhet upphörde 1969 och fram till den tidpunkten avfärdade man så gott som alltid de rapporter om fenomenen som ballonger, flygplan, planeter eller andra naturliga ting. Oidentifierade föremål fick helt enkelt inte erkännas. I den verksamheten medverkade professor Hynek aktivt. Så småningom har han kommit fram till andra tankar och publicerade under slutet av 1979 en bok med titeln UFO-rapporten. Vad US Air Force förteg och varför. I boken kritiserar han verksamheten inom Blue Book och tar på nytt upp ett stort antal fall till detaljgranskning. Ögonvittnesskildringar jämförs med radarrapporter och andra källor. Resultatet synes anmärkningsvärt. Författaren finner att åtskilliga UFO-rapporter inte går att avfärda som sk naturliga fenomen, utan tyder på att en "intelligens" av något slag är i verksamhet. -Är det verkligen besökare som kommer med en hälsning från fjärran världar eller rör det sig om en på något sätt stark manifestation av det mänskliga psyket, frågar professorn. -I dag skulle jag inte intressera mig för UFOs ett enda ögonblick om jag inte på allvar trodde att UFO-fenomenen verkligen existerar och att ansträngningarna att undersöka och förstå dem och till sist lösa dem kunde ha en oerhörd betydelse, kanske som en språngbräda till en revolution i mänsklighetens syn på universum, uttalar författaren i ett förord till boken.

Kompaniofficeren 6/80.

DE OLÖSTA GÅTORNA

I vår värld finns det fortfarande gåtor som vetenskapen ännu inte funnit fullt godtagbara förklaringar till. Vare sig det gäller olösta mysterier ur det förflutna eller fenomen i nutiden, är det alltid spännande att finna böcker i vilka författarna utvecklar sina mer eller mindre uppseendeväckande teorier. Under slutet av förra året publicerades ett par böcker i den genren.

Den 45-årige schweizaren Erich von Dänicken tillhör onekligen de författare som har förmåga att kittla läsarens fantasi. Sedan 1954 har han rest kors och tvärs på vårt jordklot för att söka bevis för sitt påstående, att vår jord flerfaldiga gånger under för- och tidighistorisk tid haft besök av okända varelser från världsalltet och att detta haft avgörande betydelse för människosläktets utveckling.

I ett flertal böcker har han riktat uppmärksamheten på märkliga företeelser på olika håll i världen och förkunnar sina teorier om deras uppkomst. Från många håll har han mött skarp kritik och påståenden om bluff har inte varit ovanliga.

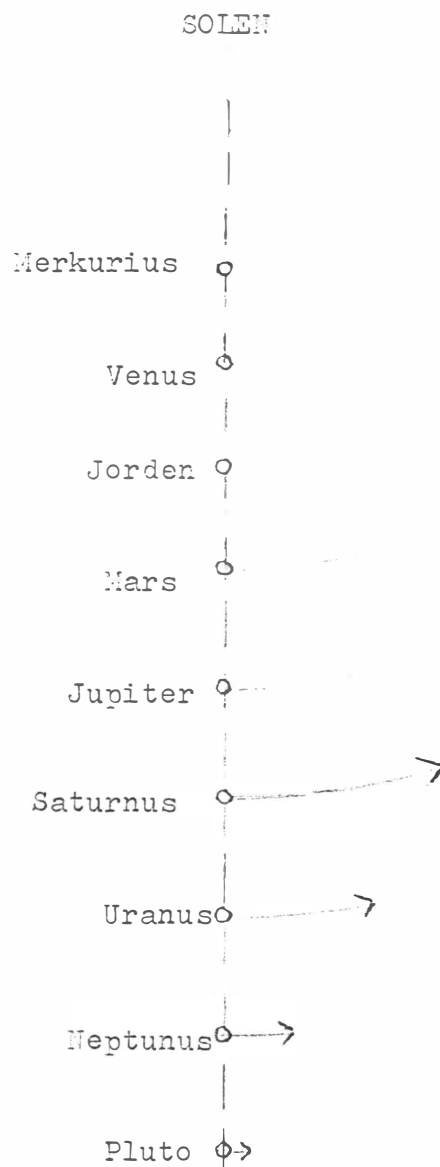
Men det finns också etablerade vetenskapsmän som anser att Dänicken kan ha rätt. Det råder alltså delade meningar om trovärdigheten i författarens teorier.

Erich von Dänickens åttonde bok finns sedan en tid tillgänglig på svenska. Det förgångnas profet, spinner vidare på samma tema som författarens tidigare böcker och har också stilenligt fått undertiteln Djärva tankar om rymdbesök på jorden.

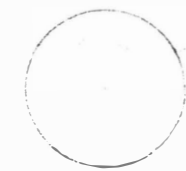
Den mystiska Förbundsarken, som i Gamla Testamentet för första gången nämns i Andra Mosebok, har tidigare ägnats uppmärksamhet av ett flertal författare. Så även av Däniken, som nu på nytt tar upp ämnet med nya teorier. Förbundsarken, som Moses tillverkade på order från högsta ort, tycks ha de mest märkliga egenskaper. Oförsiktigt handhavande medför livsfara genom elektriska urladdningar samtidigt som arken tycks vara nödvändig för det israeliska folkets fortbestånd och sammanhållning. Med möda för man förbundsarken med sig på den 40 år långa ökenvandringen och så småningom hamnar den i Jerusalem.

I Bibeln kan man följa dess öden fram till Salomos tidsålder och sedan upphör spåren. Vad innehöll egentligen förbundsarken och vart tog den sedan vägen? Den frågan har man tidigare försökt besvara och nu drar även Däniken sitt strå till stacken.

Han hänvisar till två brittiska vetenskapsmän, som år 1978 i en bok drog slutsatsen att arken innehöll en apparat vilken genom bestrålning av grönalger producerade det äggviterika näringsmedel, som Bibeln kallar manna. Detta hade briterterna kommit fram till efter att ha studerat den judiska Kabbalan, där förbundsarken beskrivs utförligare än i Bibeln. Enligt Däniken torde apparatens energiförsörjning ha ombesörjts av en kärnreaktor i miniformat. Så sent som 1910 försökte en expedition förgäves att återfinna den försvunna förbundsarken. Genom vad som berättas i den urgamla etiopiska skriften Kebra Negest anser sig Däniken nu kunna spåra arken till Etiopien. Där anges att arken genom list och stöld har fränhänts kung Salomo i Jerusalem. Hur den sedan transporterades till Etiopien blir en fantastisk historia där även luftfarkoster är inblandade.

En planets hastighet i sin bana är beroende av planetens avstånd från solen. Ju längre från solen planeten befinner sig desto långsammare rör den sig. Solsystemets innersta planet, Mercurius, fullbordar ett banvarv på 88 dagar, och under tiden rör sig de övriga planeterna så långt i sina banor som pilarna visar. Medelhastigheten i banrörelsen varierar från 48 km/sek, för Mercurius till 4,7 km/sek, för den yttersta planeten Pluto, vilken har en omloppstid på hela 248 år. Jordens medelhastighet är ungefär 30 km/sek.

ALDEBARAN

ARCTURUS

CAPELLA

VEGA

SIRIUS

SOLEN

ANTARES

HERKULES

BETELGEUSE

Här ges några
exempel på de
ljusstarkaste
jättestjärnor
s.k. röda jätt-
ar i förhållan-
de till vår eg-
en sol.

Mars
bana

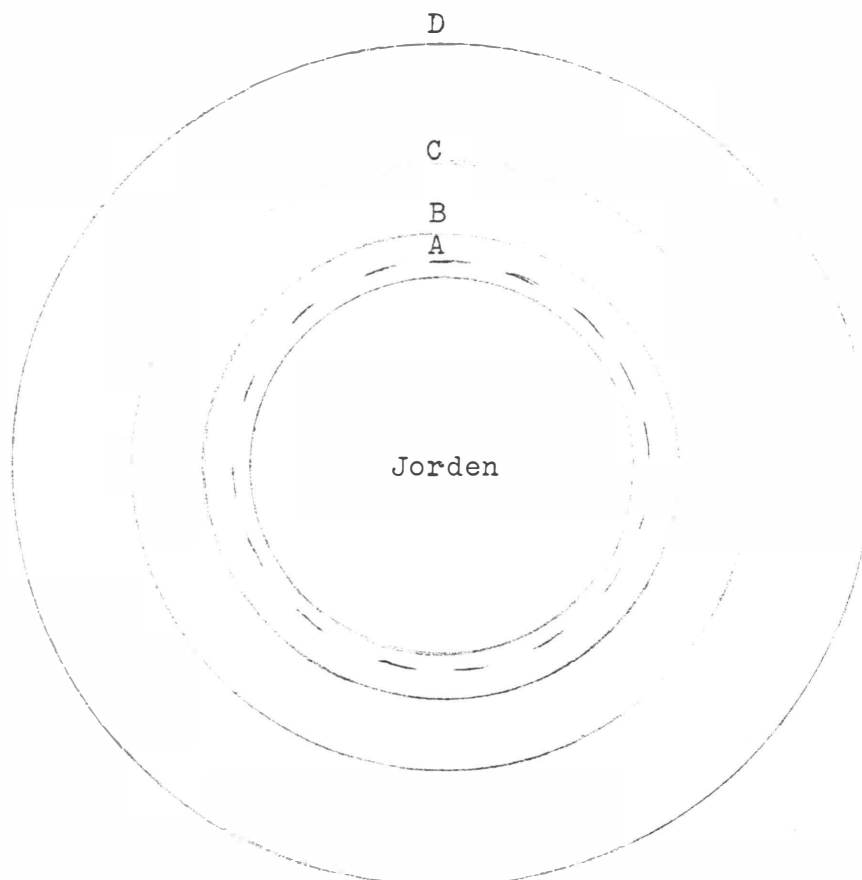
Jordens
bana

PEGASI

Jonosfären består av ett antal joniserade skikt som bildats av den ultraviolettera strålningen från solen, och gaserna i atmosfären. Joniseringen i denna sfär är uppdelad i tre skikt. Det lägre, skikt D, befinner sig mellan 60 och 80 km från jorden, och existerar endast när solen skiner. Nästa skikt, skikt E eller Kennelly-Heavysides skikt befinner sig mellan 80 och 100 km från jorden, och det är här som den mellanvågiga strålningen reflekteras. Skikt F slutligen, eller Appletons skikt, är det översta där den kortvågiga strålningen reflekteras.

Jonosfären gör det alltså möjligt med radiförbindelser över hela jorden, då den reflekterar radiovågor som utbreder sig i rät linje, och då den upphäver effekten av jordens rundning. Hypotesen att det i atmosfären skulle finnas zoner som kunde reflektera radiovågor, framkastades av Heavyside, Kennelly och japanen Nagaoka, och belades med experiment av Appleton, sedan Marconi upprättat den första radioförbindelsen mellan Europa och Amerika i början av seklet.

Exosfären slutligen, är den yttersta zonen i atmosfären och befinner sig 120 km från jorden. Det är i denna region som norrskenen uppträder.

A=Atmosfären
B=Stratosfären
C=Jonosfären
D=Exosfären

DET ATMOSFÄRISKA TRYCKET

Även om vi inte märker det, så tynger luften på oss. Vi märker det inte, därför att vår organism i sin tur utövar ett lika starkt tryck tillbaka.

Det atmosfäriska trycket mäter man med barometer, som på grekiska just betyder "mått på vikten". Det tryck atmosfären utövar vid havsytan och 0°C motsvarar trycket av en 760 mm hög kvicksilverpelare. Det tryck som överstiger 760 mm kallas högt lufttryck (högtryck) och det som understiger 760 mm kallas lågt lufttryck (lågtryck).

Ju högre upp i atmosfären man kommer, desto mindre blir trycket, men det avtar också med högre temperatur och högre fuktighet. Det beror på, att varm luft väger mindre än kall luft, och fuktig luft mindre än torr. Det är därför som barometern stiger när det blir vackert väder (torrt), och sjunker om det blir dåligt väder (fuktigt).

ATMOSFÄRENS INDELNING

Atmosfären indelas nedifrån och upp i troposfären, stratosfären, jonosfären och exosfären.

Troposfären är det understa skiktet av atmosfären, det som befinner sig närmast jorden. Den innehåller omkring tre fjärdedelar av luften, och antagligen nästan all vattenånga.

Temperaturen i troposfären sjunker ju högre upp man kommer, med i medeltal 0,6° per hundra meter, samtidigt som syremängden minskar. På höjder över 6 000 meter räcker syret inte till förbränning eller för att en människa ska kunna andas.

I troposfären skiljer man på två zoner. I den lägre, upp till omkring 3 500 meter, äger de så kallade atmosfäriska störningarna rum, i form av vindar, moln, regn, snö, hagel och blixnar. I den övre zonen förekommer inga sådana störningar. Mellan troposfären och stratosfären befinner sig den så kallade tropospausen, vars avstånd från jorden varierar från plats till plats. Avståndet varierar faktiskt mellan ekvatorn och polerna från 17 till 9 kilometer, för de mellanliggande latituderna räknar man med ett maximum på 10-11 kilometer. Efter tropopausen tar stratosfären vid

Stratosfären kallas så för att man tidigare trodde att den var fri från störningar. Nu vet man emellertid att den i sitt lägre skikt genomströmmas av vindar med oerhörd styrka (300 km i timmen).

På höjder över 8 000 meter är luften fortfarande så tät att den kan bära propellerplan, men alltför syrefattig för att människor ska kunna andas där. Mount Everest med sina 8 882 m kunde besegras av män som var fysiskt starka och vältränade, men en vanlig människa skulle inte kunna vistas på en sådan höjd. Högre höjder, vid gränsen till stratosfären, kan endast nås med reoplan.

Ovanför stratosfären, vars övre gräns går vid ungefär 50 km, finns ännu en övergångszon kallad stratopausen, som kännetecknas av sjunkande temperatur.

På cirka 60 km höjd övergår den i jonosfären.

JORDEN

Jordens format och storlek.

Numera kan vi urskilja jordytans rundning på bilder som tagits på höga höjder, från satelliter och från månen. Dessa bilder bevisar det som några få filosofer och matematiker redan under antiken började tro: att jorden är rund. Anaximander från Miletos, som levde på femhundratalet före Kristus, trodde att jorden var en platt skiva, som omgavs helt och hållet av oceanen, och delades mitt itu av medelhavet, med Asien i söder och Europa i norr. Pythagoras däremot, som levde på samma tid, kom fram till att jorden måste vara sfärisk, men att den befann sig i centrum av kosmos.

Men det var inte förrän långt senare, med de första världsomseglingarna (den första genomfördes av Ferdinand Magellan 1519-22), som man fick bevis för att Pythagoras teorier, som Aristoteles arbetat vidare på, verkligen var riktiga.

Magellans expedition hade i själva verket inte alls haft som syfte att segla runt jorden, utan bara att förverkliga Kristoffer Columbus idé att ta sig till Ostasien västerifrån. Den store portugisiske sjöfararen nådde emellertid aldrig resans mål. Han stupade år 1521 i en sammanstötning med infödingar i Filipinernas arkipelag (som döptes till Sankt Lazarus). Färden fullföljdes i stället av hans närmaste man, Sebastian Del Cano, som via Sonda-öarna och Godahoppssudden nådde Lissabon med det enda kvarvarande fartyget "Victoria" den 6 september 1522.

Andra bevis som grekerna kände till.

1) På varje punkt på jordytan är horisoten cirkelrund, och cirkelns radie blir större ju högre upp iakttagaren befinner sig. Dessa båda företeelser kan inte uppträda tillsammans annat än vid en sfärisk kropp.

2) Vid månförmörkelse är den skugga som jorden kastar på månen alltid cirkelrund (detta bevis fastslog redan Aristoteles som giltigt).

3) Om en iakttagare på stranden observerar ett skepp som närmar sig land, ser han först de övre delarna av fartyget och därefter de lägre, som om fartyget följde en sfärisk yta, om fartyget avlägsnar sig är förhållandet det motsatta. I själva verket är jorden inte exakt sfärisk.

Detta började man misstänka redan i slutet av 1600-talet. Och numera vet man att jordklotet är en aning avplattat vid polerna, meridianerna liknar därför snarare ellipser än cirklar, och jorden har formen av en rotationsellipsoid (dvs. den kropp som bildas av en ellips som roterar kring sin lillaxel, i det här fallet jordaxeln).

Allt noggrannare mätningar visade under förra århundradet att jordens form avvek något från den ellipsoida, och att dessa små avvikelser var mycket oregelbundna. Därför införde man 1873 termen geoid för att beteckna jordens speciella form. Sen dess har man bara använt den roterande ellipsoiden som referensellipsoid. Man försökte länge beräkna måtten på den ellipsoid som ligger närmast geoiden och slutligen antogs år 1924 över hela världen de värden som J.H. Havford beräknat. De var följande:

Radie vid ekvatorn (R), km	6378,39
Radie vid polerna (R'), km	6356,91
Skillnaden mellan radierna	
$R - R'$	21,48
Avplattning $\frac{R - R'}{R}$	$\frac{1}{297}$
Meridianens längd, km	40 009,2
Ekvatorns längd, km	40 076,6
Jordens yta, km ²	510 100 934
Jordens volym, km ³	1 083 300 000 000

JORDKLOTET

Om jordens inre beskaffenhet vet man inte mycket. Det djupaste man någonsin har borrarat är omkring 8 kilometer då man letat efter olja.

Jordens ytskikt kallas litosfären (lithos på grekiska betyder sten). Det skiktet är omkring femtio kilometer tjockt, och dess yta är mycket oregelbunden. Fördjupningarna uppfylls av våra oceaner och hav, som ju står i förbindelse med varandra och bildar ett vattensystem som kallas hydrosfären. Det överskiktet av litosfären, som mest består av kisel och aluminium, kallas sial (av silicium som är det latinska namnet på kisel och aluminium), det inre skiktet, som är rikare på järn och magnesiumsilicider, kallas Sima.

Längre ner når man ett skikt som innehåller svavelföreningar och oxider. Där innanför finns jordens inre kärna som kallas Nife och framför allt består av nickel och järn. Det har en på cirka 3 500 km, alltså mer än hälften av jordradien. Tillsammans utgör de två innersta skikten den s.k. barysfären, vilket betyder den tunga sfären. Den kallas så eftersom den har högre densitet än de yttre skikten. Man har slutit sig till att dessa skikt existerar, genom att studera hur seismiska vågor tränger igenom och reflekteras i de olika skikten.

ATMOSFÄREN

Atmosfären kallas i dagligt tal för luft och utgör ett hölje av gaser som omger jorden. Tillsammans med det övre skiktet av litosfären samt hydrosfären, bildar den biosfären eller livssfären. Det är den sfär där människor och djur kan existera, och växterna, som är av oerhörd betydelse eftersom de förser atmosfären med syre.

Allt eftersom vi avlägsnar oss från jordytan blir gashöljet tunnare, för att slutligen helt upphöra. Luften består huvudsakligen av kväve och syre (78,095 volymprocent kväve och 20,93 volymprocent syre), samt en liten del andra gaser som argon, koldioxid, neon, helium, krypton, vätgas och xenon. Dessutom innehåller luften en varierande mängd vatten, antingen i form av ånga, droppar eller is. Vidare finns organiskt och oorganiskt stoft samt slutligen en mer eller mindre tillfällig samling komponenter som till exempel ozon, som absorberar den kortvågiga ultravioletta strålningen från solen och stjärnorna. Denna skulle annars tillintetgöra allt liv på jorden.

En komet kolliderade med våldsam kraft med solen för två år sedan varvid jättelika mängder energi frigjordes och beståndsdelar spreds över miljontals kilometer i solsystemet, rapporterade en av den amerikanska marinens laboratorier på fredagen.

Händelsen, som registrerades av satellitinstrument, är det första positiva beviset på att en himlakropp kolliderat med solen, sade dr. Donald Michels vid laboratoriet. Det är också första gången som en satellit har upptäckt en komet.

Michels sade att kollisionen, som inträffade den 30 augusti 1979, registrerades via ett instrument som kallas solvind och som finns ombord på en av försvarets satelliter. På grund av förseningar av data från farkosten för analys gjordes inte upptäckten förrän helt nyligen, sade han.

Solwind mäter aktiviteten i solens yttre korona med hjälp av en skiva, eller konstgjord måne, som skapar samma effekt som en permanent solförmörkelse.

-Totala förmörkelser som observeras från jorden varar inte mer än några minuter, sade Michels, "men solvind har lyckats observera solens korona med hjälp av dessa konstgjorda förmörkelser natt och dag i nästan tre år".

Vid amerikanska marinens forskningsinstitut, sade man att oerhörda energimängder utlöstes vid kollisionen mellan solen och kometen. Energin motsvarar tusentals vätebomber eller USA:s totala energibehov under ett år.

En annan orsak till att denna märkliga händelse inte upptäckts förrän nu är att kometen hade en sådan riktning att den inte observerades från jorden innan den träffade solen. Detta trots att dess svans var ljusstarkare än Venus

Runt solen kretsar genom solsystemet flera kometer och några av dem nästan "snuddar" vid solen när de sveper runt den.

Varför denna komet kraschade och uppslukades av solen i stället för att passera runt, vet ingen. Det är dock tänkbart att kometens bana ruckats någonstans i solsystemets utkanter t ex en passerande stjärna.

Samtidigt med upptäckten om kometkraschen rapporterade New York Times på lördagen att den hetaste plats som hittills upptäckts i solsystemet inte ligger i solen, utan i **gasmoln** runt planeten Saturnus. Där har temperaturer uppmätts som är 300 gånger högre än på solen yta.

De nya forskningsresultaten bygger på de data som sändes till jorden i somras av rymdsonden Voyager när den passerade Saturnus i augusti.

Upptäckten har gett astronomerna ännu en gåta att lösa beträffande den mystiska planeten Saturnus med dess märkliga ringar och andra egenskaper.

Hittills har forskarna inte kunnat finna någon direkt förklaring till de fenomenalt höga temperaturerna i gasmolnen runt Saturnus. Molnen består av joner och elektroner, elektriskt laddade partiklar.

Molnen har dock så låg täthet att Voyager kunde passera genom dem utan att skadas. Gasmolnen kretsar runt Saturnus på ungefär samma avstånd som dess månar Dione och Rhea.

Det är astronomer vid Johns Hopkins-universitetet som gjort upptäckten.

TOLV LUNORER ÖVER NOLL?

Datering.....Månen någon gång iframtiden.
Två astronauter arbetar på ytan.
En av dem ser på sitt armbandsur.
- Klockan är tolv lunorer över noll,
dags att äta!

Och de går båda till markenteriet på
månbasen.

Vad är en lunour? Enligt ett månur, som
visades i ett planetarium i New York,
är en lunour en tidsperiod, som är
ungefär det samma som en jordtimme.

Månuret är en konstruktion av dr-
Kenneth Franklin, en amerikansk
astronom, som utformat en metod
att dela in måndagen i luner,
lunourer, decilunourer och ,
centilunourer.

Astronomer kallar perioden från en
ny-måne till nästa ny-måne en lunation.
Dr Franklin har uppdelat den perioden
i 30 bitar som kallas luner, vilket
är nästan detsamma som vårt dygn 24 h.
Därför har dr Franklin gått över
till decimaler.

Hans månur har en liten visare,
som tickar runt de 24 lunourer, som
är markerade på urtavlan.
Varje gång den visaren passerar noll,
registreras en ny lun (eller dag) i
den lilla rutan i tavlan.
Den långa visaren (lik sekund visaren
på en klocka) håller reda på hundradelar
av lunourer.
Den långa smala visaren rör sig runt
tavlan 100 gånger för varje lunour.

~~Astronauter kan på månen~~

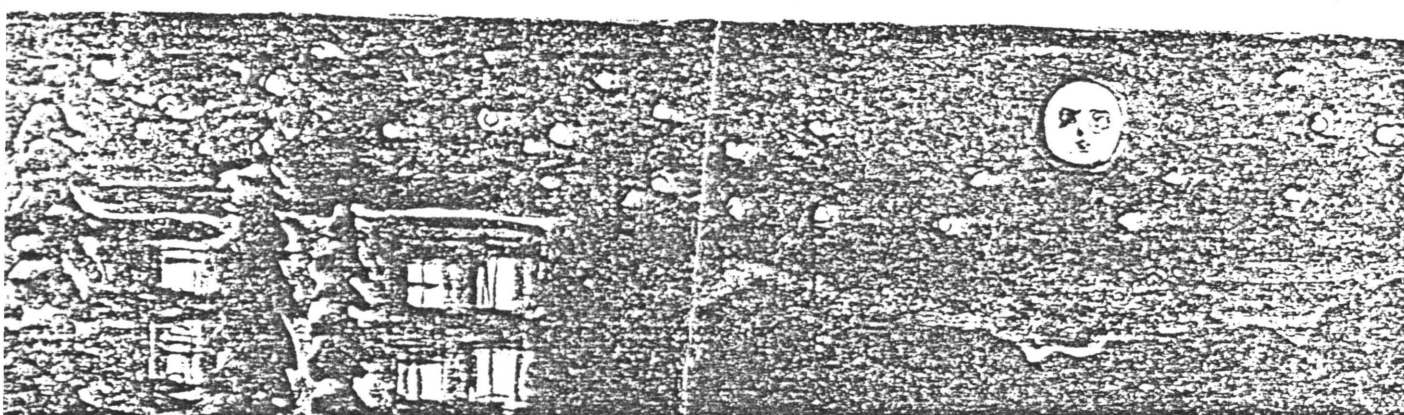
Astronauter på månen kan naturligtvis
få tiden genom kontrollcentrum på jorden.
Men den här nya klockan ~~den här~~ får en
viktig användning.

Astronauter kan få rätt tid, då de är
utom räckhåll för radiokontakt med jorden
när de befinner sig på månens baksida.
En annan astronom har konstruerat en
månklocka som visar greenwichtid och
måntid för alla delar av månen. Den
klockan kan också ge månforskare jordens
position, solens höjd och dess position
över eller under horisonten.

Två klockor...uppfinningar i tiden för
de människor, som ska utforska månens mysterier.

Taget ur: 1999 Framtidsserier!

Av: Mikael Kempe.

SEPTEMBERNATT

Nu ligger jorden mörk och kall
men rymdens stjärnor strålar
och månen lyser klar och vit
en jordens gamla satellit.

Säg, ser Du Ormens stjärnbild där
och Drakens långa kropp
och är det Mars som lyser röd
högt över granens topp?

Nu solen i Ekliptikan
I Jungfruns stjärnbild går,
så tag nu fram Ditt horoskop
och läs vad där det står!

- - - -

Vi är en del av en galax
vi vintergatans barn.
Vår jord mot Svanen rusar hän,
i universum, blott ett flarn.

Så tänker Du, så tänker jag,
vi blir så väldigt små..
och för små barn det är nu dags
till nattens vila gå.

- - - -

Vi ser på Ormens stjärnbild
och Drakens långa kropp..
Vad är det för stjärna som blinkar
högt över granens topp?

Inggrid B-m

ÖVER IO 000 SÅG UFO-UTSTÄLLNINGEN.

UFO-utställningen i Köpings museum besöktes av hela IO 387 personer. Utställningen har nu avslutats. Det blev inga rekordsiffror men jämfört med förra året så besöktes museet av 3000 fler personer.

Det var fjärde ~~år~~ året som denna utställning arrangerades och man planerar även att till nästa sommar återkomma. Flera långväga besökare har kunnat noteras. Nya Zeeland och Hawaii är de mest långväga länder som representerats men också besökare från USA, Västtyskland och en del öststater har välkomnats.

UR FOLKET 1981-09-05.

LJUSFENOMEN OBSEVERAT -VAR DET EN SATELLIT?

-Det såg ut som en långsamtgående satellit. Göran Nilsson, Norra Åstorp, Deje, såg sent på onsdagskvällen ett blinkande oidentifierat föremål.

Föremålet gav ifrån sig ett blinkande sken i rött, grönt och vitt. Till att börja med var det ytterligare ett liknande ljusfenomen som dock försvann.

-Jag har aldrig sett något liknande tidigare, berättar Göran. Det var min hustru som upptäckte det med blotta ögat och jag kunde också observera det i min kikare. Det såg ut att ligga stilla en bit över horisonten i Nordostlig riktning, vid Olsäter mellan Deje och Munkfors.

Hade det inte varit för färgerna skulle man möjligen ha kunnat tro att det var en stjärna, säger han.

UR WERMLANDS-TIDNINGEN 1981-09-24

Här är några tidningsnotiser, som tidningarna har skrivit om den vandrigsutställning som vi ordnade på höstkanten

Det senaste om UFO vid träff i Hudik

De allra senaste rönen om UFO (Unidentified Flying Objects = flygande tefat i dagligt tal) fick drygt ett 20-tal personer lyssna på när ordföranden i UFO Sverige, Krister Nordin, besökte Hudiksvall i lördags.

Hans besök i Hudiksvall hängde samman med att den utställning som Gävleborgs UFO-förening haft uppställt i biblioteket skulle flyttas till Ljusdal.

- I och med Watergateskandalen i USA blev det klart att CIA kan dömas att lämna ut hemligstämplade handlingar och det har visat sig att de har legat på en mängd uppgifter som handlar om UFO och inte kan förklaras. Och det var detta som Krister Nordin talade om, säger Thomas Dahl, vice ordförande i Gävleborgs UFO-förening.

Den utställning som UFO-föreningen i Gävleborg gjort och som nu visas i Ljusdal har tillkommit med anledning av att det för ett år sedan rapporterats in ett 15-tal observationer.

- Intresset för UFO har ökat märkbart under de senaste åren och det är ett försök från vår sida att sprida mer kunskap om UFO, som vi har gjort utställningen. Ef-

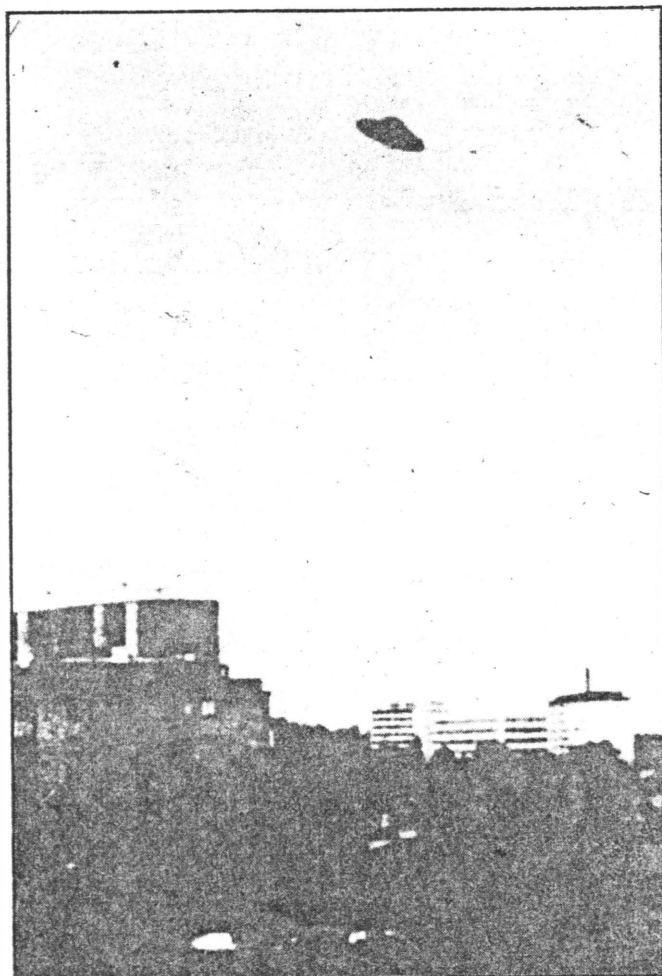
ter Ljusdal kommer den att visas två veckor i både Bollnäs och Söderhamn, fortsätter Thomas Dahl.

Det som betraktas som det mest intressanta på utställningen är det så kallade Tierps-fallet. Detta är ordentligt dokumenterat på utställningen.

Tierpsfallet håller UFO-föreningen i Gävleborg fortfarande på att arbeta med trots att det inträffade för fem år sedan. Nu har föremålet, som kom in genom ett fönster hos en familj i Tierp, sänts till ett metallurgiskt laboratorium i Stockholm för vidare analyser.

- Hittills vet vi att föremålet innehåller sex okända ämnen, men det är något radioaktivt, polmagnetiskt och att det består av ett underligt trådsystem, säger Thomas Dahl, som tillägger att det ska bli oerhört intressant att få veta mer om det så småningom.

Gävleborgs UFO-förening består av ett 50-tal medlemmar och deras uppgift är först och främst att göra platsundersökningarna, intervjua personer som gjort UFO-iakttagelser och att rapportera uppgifterna vidare till riksorganisationens datacentral i Eskilstuna.

□ Här en bild som ingår i UFO-utställningen. Är det ett flygande tefat som fotografen fångat över Vallentuna i Stockholm?

UFO möts med stort tvivel

Flygande tefat? Små gröna män?

Föreställningarna är många om liv i rymden, om andra levande varelser på andra planeter.

I dag har intresset för UFO (Unidentified flying objects = Oidentifierade flygande föremål) växt mycket starkt. Rapporter om UFO strömmar in från hela världen. Men ännu så länge är skeptikerna i majoritet.

Gävleborgs läns UFO-förening presenterar just nu sin verksamhet i en utställning på Ljusdalsbiblioteket.

HT. 3/9 81.

Upplevelser på biblioteket:

Konst och UFO

■■■ I två utställningar på Bollnäs bibliotek just nu kan man dels skaffa sig egna upplevelser, dels läsa om andras. I det senar fallet gäller det Unidentified Flying Objects, UFO, det vill säga flygande tefat och annat rymdskrot som man inte vet så mycket om. Gävleborgs UFO-förening står bakom utställningen.

Bland annat finns det bilder på en så kallad rymdbit som ramlade in genom fönstret hos en familj i Tierp för några år sen. Vid analys visade den sig bestå av mest järnoxider, men också aluminium, kalcium och kiseloxider.

Så sent som i augusti i år fick Thomas Dahl i Gävle se sex tur-

kosfärgade runda historier som i V-form for fram över himlavalvet. Utställningen berättar också att såväl Matilda Nilsson i Bräcke som förre presidenten i USA Jimmy Carter haft liknande upplevelser.

För fru Nilssons del gällde det en rymdman med klotrunt huvud som plötsligt befann sig på hennes brokvist och lika plötsligt försvann därifrån. Presidentens upplevelse var inte fullt så häftig, han såg bara ett flygande tefat rusa förbi hemma i Georgia.

■ Myror på skolgården

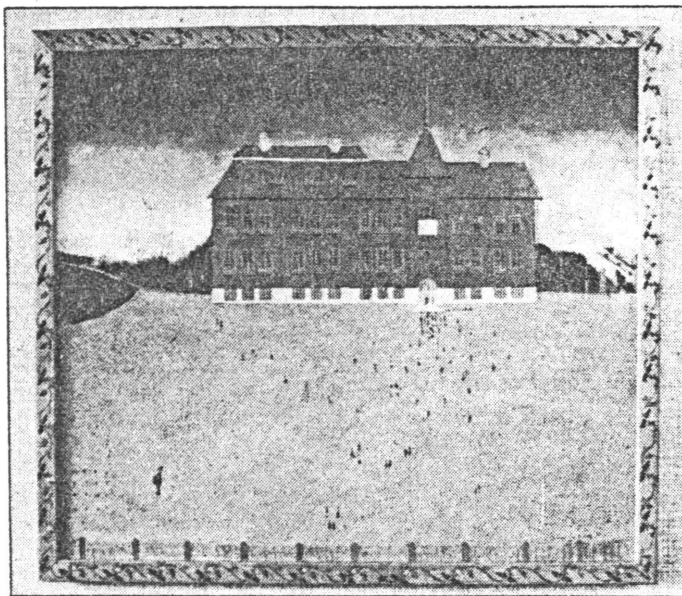
Egna upplevelser av annat, kanske inte överjordiskt slag ger en miniutställning från Moderna museet i Stockholm. Fem bilder av fem konstnärer. Siv Engström har gjort Min barndoms skola, och inför den känner man igen den där upplevelsen av att vara

en liten myra på en jättelik skolgård. Barnen är pytte-pytte små, skolan stor, röd och solid. En liten gubbe med kulmage och strikt kostym finns också med i bildens utkant: är det läraren på rastvakt, som tittar bort för att slippa se?

Björn Andersson visar en olja med närmast kubistiska tidningsläsare och Alvar Jansson en större målning som heter Olycksfall. Någon har skadats, kanske vid en bomsalva eller byggplatsolycka.

— Jag fick lust att måla två som bär en tredje skriver konstnären i sin presentation, att det sen blev arbetare var inte givet från början. Jag måste ha haft Tizians gravläggningar i bakhuvudet.

Dessutom finns här en liten olja av Sven E Johansson, en Daliin-

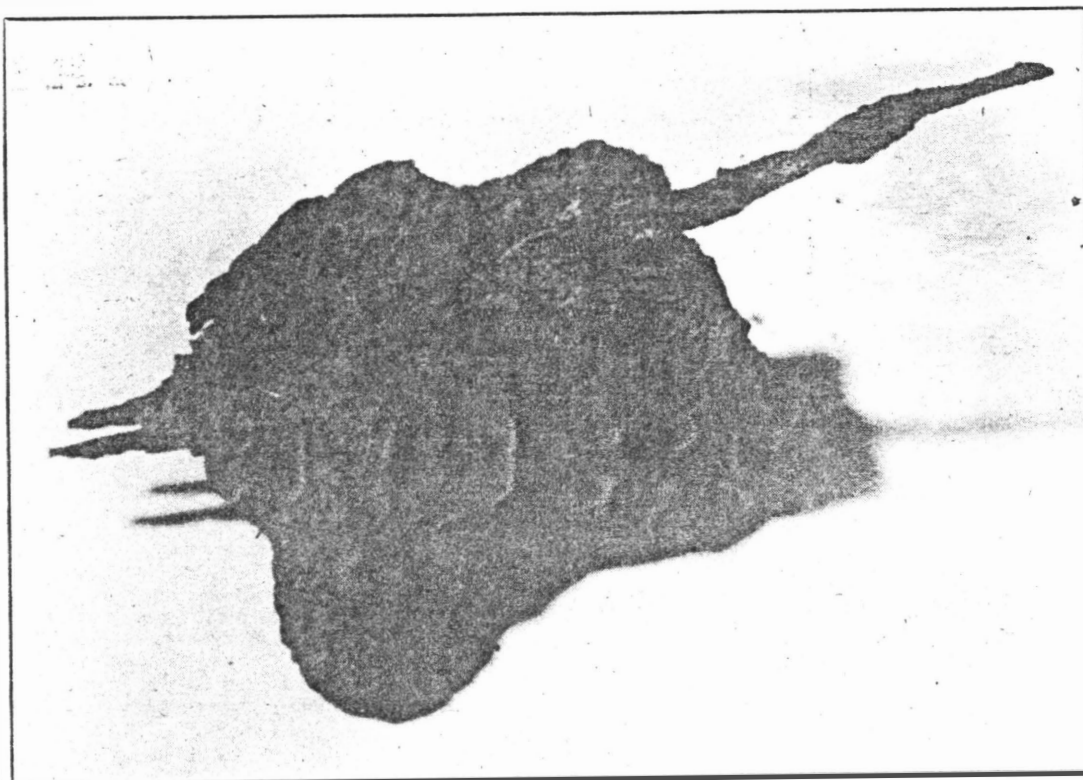
Min barndoms skola heter den här målningen av Siv Engström som just nu visas på Bollnäs bibliotek. Barnen ser ut som små myror på den jättelika skolgården.

spirerad ödesmättad bild kallad Landet är snart öde, samt en geometrisk målning i svart, grått

och vitt av Inger Ekdahl.

Text: Bulle Davidsson
Foto: Mats Ivarsson

Tefatstokarna växer i antal

Ett mystiskt föremål från yttre världsrymden? Det visas på UFO-föreningens utställning som just nu pågår i Ljusdal.

Tror du på flygande tefat? Tror du på små gröna män med fyrkantiga öron?

Du är inte ensam.

Trots att skeptikerna fortfarande är i majoritet, och en övervägande del av världens befolkning aldrig hört talas om vare sig flygande tefat eller UFO, så blir tefatstokarna fler och fler. En av de mest berömda är expresidenten Jimmy Carter.

Tefatstokarna är förresten ett ålderdomligt begrepp. I dag kallar vi dem UFO-anhängare. (UFO = oidentifierat flygande objekt).

13. POSTEN 9/9 81

UFO-föreningen i Gävleborgs län presenterar just nu sin verksamhet i en utställning på biblioteket i Ljusdal. Föreningen, som bildades 1976, har nu ett 50-tal medlemmar i åldrarna 15-90 år, spridda över hela länet.

— Alla medlemmar är inte helt övertygade om UFO:s existens, berättar Tomas Dahl, vice ordförande. I vår skara ryms både skeptiker och fanatiker. Huvudsaken är att intresset och viljan att veta mera finns.

Amatörastronom

Gävleborgs läns UFO-förening ser som sin främsta uppgift att ge information påvisa UFO-fenomenets realitet. Utställningen i Ljusdal är ett led i det arbetet. Den ska sedan vandra vidare i länet.

Ordföranden är Roland Östlund, som också grundade föreningen.

— Han fick en kväll se sju stycken lysande objekt över Valbo kyrka, berättar Tomas Dahl. Först trodde han det var ett asteroidbälte, men med sina kunskaper i amatörastronomi ansåg han att de rörde sig för långsamt. Efter ett sammanträffande och samråd med dåvarande ordförande i riksorganisationen UFO-Sverige, beslöt Roland att bilda en underavdelning.

Lysande

Även Tomas Dahl tror sig ha sett ett UFO.

— Det var just under den period då det fullkomligt strömmade in anmälningar om UFO från hela länet, särskilt från Hälsingland, berättar han. Det var den 26 augusti, vid elvatiden på kvällen, 22.44 för att vara exakt. Jag så flera lysande föremål komma i en v-formation från nordost. Under tre sekunder gjorde de tre manövrar — från v-formationen till en rund cirkel, till en halv cirkel och så tillbaka i v-formationen igen. Sedan försvann de lika plötsligt som de kommit.

Först trodde Tomas det var ett flyttfågelstreck han sett. Dessa kan få en lysande effekt av skenet från asfalten.

— Men de brukar inte röra sig så snabbt, vad jag vet, menar han.

Det finns liv

Tomas är fast övertygad om att det finns liv i andra delar av Universum. Intelligent varelser som kan ligga långt före vår egen utveckling, och som besöker vår civilisation.

— Att färdas med ljusets hastighet ter sig inte längre som en omöjlighet, säger han. I dag slår vi ljudets hastighet två gånger. Vem hade kunnat tänka sig det för ett 30-tal år sedan?

UFS:s kan också komma från en värld som ligger parallellt med vår, fortsätter Tomas. En värld vi inte ser. Avstånden kanske inte är

så långa.

Okända ämnen

En intressant del i utställningen är berättelsen om den mystiska "sten" som en dag ramlade ner på fönsterblecket i köksfönstret hos en familj i Tierp. UFO-föreningen som lyckades få tag i föremålet, lämnade in det för analys på ett laboratorium.

— Analyssvaren var mycket intressanta, berättar Tomas. Föremålet utstrålade en viss radioaktivitet, som innehöll sex föreningar som är okända på denna planet. Inte heller stämde analysvärdena med ämnena i de vanligast förekommande meteoriterna. Ändå härrörde stenen från ett större exploderat föremål utanför atmosfären.

Hemligt

I Sverige är forskning inom UFO-området ännu inte riktigt accepterat. Forsvarets forskningsanstalt (FOA) som är det officiella organet för anmälningar om UFO, har dock på senare år reviderat sin smält roade inställning till rapporterna om UFO.

— Ett Draken-plan har fotograferats under sin jakt av ett UFO, berättar Tomas. Så nog tar försvaret anmälningarna på allvar. Deras avfärdanden är en form av hemligstämpling.

Flygande tefat ses i Ljusdal!

Intresserad av "flygande tefat"?

Titta i så fall in på biblioteket i Ljusdal. Under två veckor med start på måndagen presenterar UFO Gävleborg sin vandringsutställning om oidentifierade flygande föremål som startade i Hudiksvall och sedan ska visas även i Bollnäs, Söderhamn och Ockelbo.

I text och bilder berättar utställningen om en lång rad exempel på fenomen av UFO-karaktär. Och känt och okänt folk berättar om hur de kommit i kontakt med "tefaten".

Samtidigt passar UFO Gävleborg på att presentera sig själv. Föreningar har bara ca fem år på nacken. Idag uppgår medlemsantalet till ca 50.

En av målsättningarna är, framgår det av utställningen, att påvisa UFO-fenomenets realitet genom information och bryta igenom den passivitet som ännu kännetecknar ämnet.

UFO Gävleborg har sitt säte i Gävle. Ordföranden heter Roland Östlund och vice ordföranden Thomas Dahl.

H.T. 8/9 - 81

Paneldebatt om UFO

På lördagen presenterade sig Gävleborgs UFO-förening genom en vandringssutställning och en paneldebatt på biblioteket i Söderhamn.

Gävleborgs UFO-förening bildades den 11 januari 1976 och den 30 samma månad tecknades medlemsskap i riksorganisationen UFO Sverige. Det var ett par intresserade personer i Gävle som tog initiativet. Föreningen består nu av ett 30-tal medlemmar.

I lördags presenterade sig föreningen och dess arbete genom en vandringsutställning och en paneldebatt i biblioteket i Söderhamn, där ett 20-tal intresserade besökare fick en hel del intressanta informationer samtidigt som det gavs möjlighet att ställa frågor och bese utställningen. I panelen satt föreningens ordförande, Roland Östlund, vice ordförande Thomas Dahl, samt Ola Jädenby, samtliga från Gävle.

Vandringsutställningen har tidigare visats i Hudiksvall, Ljusdal och Bollnäs, och filmföreläsning har också förekommit. Utställningen är en stor satsning från föreningens sida.

— Vår målsättning är att påvisa UFO-fenomenets realitet genom information till allmänheten. Vi vill bryta igenom den passivitet som kännetecknar ämnet och verka för ökad kunskap om UFO-fenomenet.

Vi undersöker och dokumenterar fortlöpande händelser av UFO-karaktär och fungerar även som kontaktorgan för allmänheten, framhåller Thomas Dahl.

— I vårt arbete ingår också att samla, stimulera och aktivera UFO-intresserade i Sverige i en gemensam linje.

— Största orsaken till att vi går ut med den här vandringsutställningen är att vi vet att det

finns ett stort antal personer i länet som är intresserade av UFO. Därför vill vi visa att det finns en förening i länet som tar hand om sådana frågor och försöker plocka fram vad det kan röra sig om.

— Det största problemet som vi har, vi som sysslar med de här frågorna är att myndigheterna inte vill eller kan ta sig an dem och sätta till en vetenskaplig forskning på det här området. Men det finns ett fåtal nationer i världen som har erkänt och satt till forskning. Det är Kanada, Frankrike, Saudiarabien, Grekland och nu senast Kina. Även i Sovjetunionen bedrivs någon form av forskning. Det har börjat hända lite grann i USA också.

— I och med Watergate-skandalen i USA blev det klart att CIA kan dömas att lämna ut hemligstämplade handlingar, och det har visat sig att det har legat en hel mängd uppgifter som handlar om UFO och inte kan förklaras.

— Det intressantaste vår förening har är Tierps-fallet, som också visas på utställningen. Det är ett föremål som 1976 slog ner i ett fönster hos en familj i Tierp. Det består av sex stycken okända ämnen, och det har den egenskapen att det är polmagnetiskt och något radioaktivt och består av ett högst märkligt trådsystem.

— Det undersöktes på ett modernt laboratorium här i Sverige och där fick man fram de här analysvärdena. Vi har nu tagit nya prover på föremålet och sänt det vidare till ett metallurgiskt laboratorium i Stockholm och väntar endera dagen på analys, säger Thomas Dahl till sist.

KURIREN. 19/10-81.

Rymdvarelser på visit i Hofors?

Var det de utomjordiska som besökte Hofors i måndags morse?

I så fall kom de i en jättelik bländande ljus farkost och försvann efter att ha blivit observerade i exakt två minuter av två för varandra helt okända människor. Båda har lämnat likalydande berättelser om vad de sett till UFO-föreningarna i respektive hemort.

Ellner Norberg, avdelningschef vid Sandvik, var på väg till jobbet från sin bostad i Hofors. Klockan var strax efter fem på måndagsmorgonen. Det var kallt ute och mörkt.

CIGARRFORMAD

— Jag var vid Bodås, berättar Ellner Norberg i sin rapport, då jag plötsligt såg ett bländande ljus närma sig från väster. Ljuset var så starkt att jag inte kunde fortsätta köra min bil utan stannade mitt på vägen. Jag

gick ut och såg på den märkvärdiga ljuspunkten som hängde ca 40 grader över horisonten. Vad den bestod av gick inte att se. Ljuset var för starkt.

Men efter bara någon minut svängde ljuspunkten ett kvarts varv och då kunde jag se en metallskimrande cigarrformad kropp bakom ljuspunkten. Det var som om den ställde in en ny färdriktning. Omedelbart efteråt sköt den blixtnabb fart och försvann rätt norrut.

UFO-föreningen i Gävle fick rapporten först på telefon och senare i skriven form.

Det tog man i och för sig ganska allvarligt på men intresset blev ännu större då samma rapport kompletterades av en iakttagare i Gagnef.

— Jag var på väg till jobbet, strax efter fem på måndagsmorgonen berättar Håkan Andersson, arbetsledare vid en industri i Dalarna. Jag åkte efter vägen mellan N Ansberg och Falun och hade kommit till Ångesgårdarna där vägen från Kvarnsveden ansluter till Falu-

vägen. Ca 10—15 grader över horisonten såg jag ett kraftigt ljus på väg i östlig riktning. Min första tanke var att jag såg ett stjärnfall för ljuspunkten följdes av något som såg ut som en svans. Men då jag hann köra flera hundra meter med bilen och stjärnfallet aldrig slutade tyckte jag det var underligt.

ROTERADE

Håkan Andersson stannade sin bil och steg ur mitt på vägen.

— Ljuset hängde liksom kvar i luften, säger han. Jaktikikaren som jag har liggande i bilen lyckades jag på något sätt slita åt mig från handskfacket. När jag tittade på ljuset insåg jag att det inte var någon fallande stjärna. Hela ljuset eller vad det var roterade och for som i cirklar med svansen efter sig. Klockan var 5.08 när allt försvann och jag tittade på klockan. På 10 sekunder hade det mystiska skarpa ljusskenet sjunkit ner bakom horisonten efter att ha gjort en sväng och ökat farten.

Vädret var klart med en del

dimmoln och temperaturen var kring 0, uppskattar Håkan i sin rapport.

Overensstämmelsen i tid och beskrivning anses vara mycket intressant. De båda observatörerna har sannolikt sett samma fenomen. UFO-föreningarnas ansträngningar att få fenomenet förklarat har hittills inte lyckats. Militären hade inga övningar vid den tiden på morgonen. Flygverksamheten var i observationsområdena noll och ljusbrytningsfenomen utesluts efter kontroller med expertis.

— Vi har noterat en ökad anmälningsfrekvens på himlafenomen de senaste veckorna, säger Stig Aggestad, insamlingsledare för sådana här iakttagelser.

— Hofors-Gagnef rapporterna är mycket intressanta. En märklig iakttagels i Värmland ligger också i prioriteringstoppen. Där finns en direkt påverkan av himlafenomen bevisad. En häst har fortfarande brännmärken efter det äventyret.

Det var ett jordbrukarpar på väg hem med höskrindan som anmälde den märkliga händelsen. Plötsligt såg de ett 50 meter långt färgat band svepa fram efter marken. Hästen framför skrindan skyggade först och bar sig hemskt konstigt åt, berättar makarna. Sedan bandet farit fram över dem och dragit vidare ut mot riksvägen bredvid, såg de hur en långtradare lystes upp av bandet när den for förbi. När makarna hjälptes åt att lugna ner hästen upptäckte de att han hade ett 12 centimeter långt brännsår på ryggen.

Värmlands Folkblad återgav händelsen den 9 september med bild på jordbrukarparet och hästens brännsår. Långtradarchauffören hörde inte av sig trots upprop i tidningen och de båda makarna vet fortfarande inte vad de upplevt.

Det gör inte Ellner Norberg och Håkan Andersson heller men båda är övertygade om att de sett något hart när oförklarligt.

CHRISTER LÖVENSJÖ

Arbetsblad 19/9 1981.

Tempel på botten

● Sökandet efter Atlantis utanför Irlands kust har tillfälligt avbrutits på grund av dåligt väder. Men innan dess hittade den franska expeditionen, ledd av Nicole Buisson, ett tempel från år 1000 f Kr på havsbotten. Var fyndet gjordes vill expeditionen ännu inte avslöja. Templet är tillägnat havsguden Poseidon och sjönk till botten cirka 375 f Kr, uppger expeditionen. Fyra alabasterpelare, 15 meter höga, bär upp en kupol av skär marmor. (TT-AFP)

Gefle Dagblad 10/9 81.

Lysande föremål

Himlafenomenet, som var synligt över södra Värmland, rapporteras även från Ekshärad. Ulf Karlsson i Buda omtalar för NWT att han färdades i bil mellan Buda och Hagfors när han exakt kl 13.17, på söndagen såg ett lysande föremål med röksvans. Färgerna lyste i blått, gult och rött. (dx)

Nya Wermlands tidning 9/9 81.

Meteor längs ostkusten

Mängder av människor från södra Norrland ända ner till trakterna kring Oxelösund trodde de såg början till en invasion från rymden på lördagskvällen. Strax efter klockan åtta började massor av människor ringa myndigheter och flygplatser längs ostkusten och meddelade att de sett ett stort runt lysande föremål mycket snabbt dra sö-

derut på himlen. Bromma flygplats var ett kort tag blockerat av observatörer som meddelade sina observationer. Även UFO-föreningarnas medlemmar i Gävle fick påringningar om fenomenet.

Sannolikt var det en störtande satellit eller Bolmid-jättestor meteor — de såg, men utredning pågår.

Arbetsblad 14/9 81.

Ljusfenomen observerat i Väse-bygden

Bengt Wallinder var ute och arbetade vid sin stuga i Strandvik, Väse under söndagen, och vid 13.20-tiden fick han plötsligt se ett starkt lysande föremål på himlen.

— Jag såg ett stort ljusstarkt streck som lyste i ett blå-grön-viktigt sken. Det kom utifrån Väneren och gick snett norrut, mot Ölme-hållet. Flera personer har hört av sig om samma ljusfenomen.

Ett av vittnena tror att det kan ha varit ett UFO — ett s k oidentifierat flygande föremål, eller det vi vanligen kallar flygande tefat.

Nya Wermlands tidning 7/9 81.

Såg vitt klot på himlen

Ett mystiskt vitt klot med blå svans har observerats i Skärså under lördagskvällen. Observatören var Helge "Vågen" Eriks-son.

— Jovisst, när jag tittade ut genom fönstret, så jag klotet flygande från norr mot söder på himmelen. Klockan var då 19.20 tämligen precis.

— Det var liksom en blåaktig svans efter det lysande klotet som rörde sig med hög hastighet.

— Jag ringde genast till F 15 och frågade om det var dom som hade något för sig i luftrummet, men det var det inte.

Fenomenet, som rörde sig från norr till söder, har observerats på olika platser efter hela kusten.

— Förmodligen rör det sig om en störtande satellit eller en bolmid — en sorts meteorit, säger Tomas Dahl, Gävleborgs UFO-förening.

— Men det är inte med 100-procentig säkerhet fastställt vad det egentligen var och från UFO-föreningens sida är vi tack-samma om någon har sett något annat fenomen i samband med detta.

Hälsinge Kuriren 14/9 81.

OM 4000 ÅR SER VI UT SÅ HÄR

År 5981 kommer
mänskligheten
inte att se
särskilt vacker ut.
Som spinkiga
skalliga
små gubbar.

Av RON CAYLOR

Små, hårlösa, magra och spinkiga blir vi med tiden.

■ År 5981 kommer mänskligheten inte att se särskilt vacker ut.

Alla, både män och kvinnor, blir hårlösa, hälften så långa som idag, spinkiga, magra och bleka i hyn.

— En del påstår att människokroppens utveckling avstannade för 1000 år sedan, men

det är fel, säger doktor Gabriel Lasker, professor i anatomi vid Wayne State University i Detroit.

— Förändringarna går lika snabbt nu som förr.

Vi kommer att se betydligt svagare ut i kroppen, menar professor Lorrington Brace,

**CARTE
DE PAIEMENT**

FFM 80

M. MICHEL GALLET
PHILIPS DATA SYSTEMS
5, SQUARE MAX HYMANS - 75015 PARIS
TEL. (1) 734-77-59

REPRESENTATION FACTICE

I framtiden kan du säga adjö till din gamla läderplånbok. Då kommer du i stället – om bankerna och dataföretagen får som de vill – att gå omkring med en elektronisk plånbok som inte är större än en kompakt fickkalkylator.

Med hjälp av den elektroniska plånboken skall man kunna betala i affärer och på restauranger och sköta sina bankaffärer hemma.

Eftersom plånboken är utrustad med display och tangentbord kan man själv kontrollera hur mycket pengar den innehåller. Dataminnet är inbyggt i ett ID-kort i plånboken och kan bara läsas och aktiveras av kon-toninnehavaren med hjälp av en personlig identifikationskod.

Plånboken kan även användas som bankbok. Då håller banken reda på saldot i plånboken liksom enskilda transaktioner. För-lorar man plånboken har ban-ken alla uppgifter. Läger man på den här bankboks-funk-tionen, blir dock kostnaderna för-hållandevis höga.

Den elekt- roniska plån- boken

TEKNIK FÖR ALLA Nr 6/1981

Exi-s

